

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ ТА
ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра стоматології післядипломної освіти**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**В.о. директора навчально-наукового
інституту стоматології та
лабораторної медицини**

Євген КОСТЕНКО

«01» вересня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
циклу стажування за фахом
«Хірургічна стоматологія»**

Галузь знань 22 “Охорона здоров'я”
Спеціальність 221 “Стоматологія”

Робоча програма циклу стажування за фахом
«Хірургічна стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221
«Стоматологія».

Розробники: Потапчук А. М., д.мед.н., професор, завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти, Криванич В.М. – доцент кафедри стоматології післядипломної освіти, Русин В.В. – доцент кафедри стоматології післядипломної освіти, Алмаші В.М. – доцент кафедри стоматології післядипломної освіти, Сапович Б.Я. – старший викладач кафедри стоматології післядипломної освіти, Басараб Н.С. – асистент кафедри стоматології післядипломної освіти.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри стоматології післядипломної освіти

Протокол від «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри _____ Анатолій ПОТАПЧУК

Робоча програма схвалена на засіданні науково-методичної комісії навчально-наукового інституту стоматології та лабораторної медицини ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії
навчально-наукового інституту
стоматології та лабораторної медицини _____ Оксана КЛІТИНСЬКА

«01» вересня 2025 року

© Потапчук А.М., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ЦИКЛУ СТАЖУВАННЯ ЗА ФАХОМ

«Хірургічна стоматологія»

Тривалість навчання — 156 години.

Форма підвищення кваліфікації – очна, вечірня; дистанційна.

Мета: оволодіння, оновлення та поглиблення спеціальних фахових, науково-методичних, практичних компетентностей, у тому числі вивчення сучасних та світових протоколів у сфері ведення захворювань щелепно-лицевої ділянки, дентальної імплантації, алгоритмів при невідкладних станах, що сприятиме якісному виконанню своєї практичної діяльності.

Код курсу	Назва курсу	Кількість навчальних годин			
		Лекції	Практич заняття	Семінари	Всього
1	2	3	4	5	7
1.	Сучасні методи обстеження в хірургічній стоматології		6		6
2.	Фізіотерапія в стоматології		6		6
3.	Питання анестезіології в хірургічній стоматології	2	6		8
4.	Невідкладна допомога при хірургічному прийомі		2	2	4
5.	Операція видалення зубів		8		8
6.	Запальні хвороби щелепно-лицевої ділянки	2	12	2	16
7.	Травматичні ушкодження та хвороби СНЩС		4	2	6
8.	Травма щелепно-лицевої ділянки	2	12		14
9.	Хірургічні методи лікування пародонтиту		4	2	6

10.	Неврогенні хвороби		6		6
11.	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні утвори		8		8
12.	Предраки ЩЛД		4		4
13.	Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки	2	12		14
14.	Природжені та набуті дефекти обличчя		8		8
15.	Основи відновної та пластичної хірургії щелепно-лицевої ділянки		6		6
16.	Аспекти трансплантації та імплантації		10		10
	Заключний контроль				2
	Разом по кафедрі	8	114	8	130

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ

1.	Іспит				6
	Поняття про невідкладні стани та невідкладна допомога. Основні принципи медичної допомоги в стоматологічній практиці за стандартами Європейської Ради Реанімації.				8
2.	Принципи та особливості проведення реанімації у дорослих та дітей				8
	Разом				156

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ СТАЖУВАННЯ ЗА ФАХОМ
«Хірургічна стоматологія»

		Назва розділу, теми
Розділ	Тема	
1	2	3
01	01.00	Питання анестезіології в хірургічній стоматології
	01.01	Місцеве знеболювання в щелепно-лицевій хірургії.
	01.02	Провідникове та інфільтраційне знеболювання.
	01.03	Загальне знеболювання у щелепно-лицевій ділянці.
	01.04	Ускладнення, профілактика, методи лікування.
	01.05	Знеболюючі засоби.
02	02.00	Операція видалення зубів
	02.01	Показання та протипоказання до видалення зубів.
	02.02	Методи атипового видалення зуба.
	02.03	Загальні ускладнення під час і після операції видалення зуба.
	02.04	Місцеві ускладнення під час і після операції видалення зуба.
03	03.00	Запальні хвороби щелепно-лищевої ділянки
	03.01	Гострі та хронічні періодонтити, методи лікування.
	03.02	Періостит, перикоронарит, діагностика, клініка, методи лікування.
	03.03	Гострий та Хронічний одонтогенний остемієліт щелеп, діагностика, клініка, методи лікування.
	03.04	Флегмони, Абсцеси щелепно-лищевої ділянки. Діагностика, клініка, методи лікування.
	03.05	Одонтогенний гострий та хронічний гайморит. Клініка, діагностика, методи лікування.
	03.06	Неодонтогенні запальні захворювання, сибірка, бешиха, нома.
	03.07	Запальні захворювання лімфатичних вузлів та судин.
04	04.00	Запальні захворювання слинних залоз
	04.01	Гострі та хронічні запальні захворювання слинних залоз.
	04.02	Слино-кам'яна хвороба
	04.03	Епідемічний та неепідемічний паротит.
	04.04	Хвороба та синдром Шегрена, Мікуліча.
05	05.00	Травматичні ушкодження та хвороби СНЦС
	05.01	Вивих нижньої щелепи.
	05.02	Гострі та хронічні артрити, Діагностика, лікування, клініка.
	05.03	Артрози, клініка, діагностика, методи лікування.
	05.04	Анкілози, діагностика, клініка, методи лікування.
06	06.00	Травма щелепно-лищевої ділянки
	06.01	Травма м'яких тканин лиця.
	06.02	Особливості хірургічної обробки ран м'яких тканин лиця.

	06.03	Особливості хірургічної обробки ран щелеп, та кісток обличчя.
	06.04	Переломи зубів та альвеолярного відростку.
	06.05	Переломи нижньої щелепи, Клініка в залежності від локалізації.
	06.06	Пізні ускладнення травм щелепно-лицевої ділянки.
07	07.00	Неврогенні хвороби
	07.01	Невралгія трійчастого нерва.
	07.02	Неврит трійчастого нерва.
	07.03	Одонтогенна невралгія.
	07.04	Стомалгія.
08	08.00	Доброякісні пухлини та пухлиноподібні утвори
	08.01	Доброякісні пухлини м'яких тканин шкіри та слизової оболонки.
	08.02	Доброякісні остеогенні пухлини щелепно-лицевої ділянки. Діагностика, методи лікування.
09	09.00	Злоякісні пухлини щелепно-лицевої ділянки
	09.01	Злоякісні пухлини шкіри. Діагностика, методи лікування.
	09.02	Рак язика. Діагностика, лікування.
	09.03	Злоякісні пухлини нижньої щелепи. Діагностика, методи лікування.
	09.04	Злоякісні пухлини губи. Діагностика. Лікування.
	09.05	Злоякісні пухлини верхньої щелепи.
10	10.00	Доброякісні та злоякісні пухлини та пухлиноподібні утворення слинних залоз
	10.01	Доброякісні пухлини слинних залоз. Діагностика, лікування.
	10.02	Злоякісні пухлини слинних залоз. Діагностика, лікування.
11	11.00	Хірургічні методи лікування пародонтиту
	11.01	Гінгівотомія, гінгівектомія. Показання, методика.
	11.02	Відкритий кюретаж. Показання, методи.
	11.03	Реплантація зубів.
	11.04	Гінгівопластика.
12	12.00	Основи відновної та пластичної хірургії щелепно-лицевої ділянки
	12.01	Пластика вуздечок губ, язика.
	12.02	Вестибулопластика.
	12.03	Види швів та шовних матеріалів.
13	13.00	Імплантологія
	13.01	Імплантат-це...
	13.02	Типові представники, з'єднання, форми імплантатів.

	13.03	Типи кістки. Анатомічні нюанси: нижня щелепа, верхня щелепа.
	13.04	Інструментарій. Шовний матеріал. Хірургічний інфекційний контроль. Установка імплантату.
	13.05	Видалення зуба з максимальним збереженням об'єму кістки. Кісткові замітники і мембрани.
	13.06	Правила розташування імплантатів. Оптимальна позиція імплантату. Грамотне планування імплантації.
	13.07	Абсолютні протипоказання для імплантації.

Додаткові програми

1	1.00	Невідкладні стани та невідкладна допомога. Основні принципи медичної допомоги в стоматологічній практиці за стандартами Європейської Ради Реанімації.
2	2.00	Принципи та методи застосування апаратно — інструментальних методів невідкладної допомоги та реанімації хворих в амбулаторних стоматологічних умовах за стандартами Європейської Ради Реанімації. Порядок вимірювання гемодинамічних показників
	2.01	Протоколи невідкладної допомоги та перелік невідкладних станів в амбулаторних стоматологічних умовах
	2.02	Особливості та принципи тактичної медичної допомоги при масових ураженнях
	2.03	Протоколи тактичної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі
	2.04	Знати військовий протокол організації ТССС. Структуру та принципи протоколу M.A.R.C.H.
	2.05	Перелік лікарських препаратів та приладів для надання невідкладної допомоги в умовах амбулаторного стоматологічного прийому та на етапі до госпітальної медичної допомоги у військовий час.
	2.06	Принципи та методи протирадіаційної профілактики.
	2.07	Відновлення прохідності дихальних шляхів, введення ротоглоткового і носоглоткового повітроводів; ШВЛ дихальним мішком типу “Амбу” і лицевою маскою;
	2.08	Використання альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів (стравохіднотрахеальної комбінованої трубки (комбіт’юб), ларингеальної маски (LMA), конікопункції, конікотомії)
		Іспит

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ
ДЛЯ ЦИКЛУ СТАЖУВАННЯ ЗА ФАХОМ**

«Хірургічна стоматологія»

1. Місцеве знеболювання в щелепно-лицевій хірургії.
2. Провідникове та інфільтраційне знеболювання.
3. Загальне знеболювання у щелепно-лицевій ділянці.
4. Ускладнення знеболювання, профілактика, методи лікування.
5. Знеболюючі засоби, представники та особливості.
6. Абсолютні та відносні покази й протипокази до видалення зубів у дорослих і дітей.
7. Методи атипового видалення зуба.
8. Загальні ускладнення під час і після операції видалення зуба.
9. Місцеві ускладнення під час і після операції видалення зуба.
10. Гострі та хронічні періодонтити, методи лікування.
11. Періостит, перикоронарит, діагностика, клініка, методи лікування.
12. Гострий та Хронічний одонтогенний остемієліт щелеп, діагностика, клініка, методи лікування.
13. Флегмони, Абсцеси щелепно-лицевої ділянки. Діагностика, клініка, методи лікування.
14. Одонтогенний гострий та хронічний гайморит. Клініка, діагностика, методи лікування.
15. Неодонтогенні запальні захворювання, сибірка, бешиха, нома.
16. Запальні захворювання лімфатичних вузлів та судин.
17. Гострі та хронічні запальні захворювання слинних залоз.
18. Слино-кам'яна хвороба
19. Епідемічний та неепідемічний паротит.
20. Хвороба та синдром Шегрена, Мікуліча.
21. Вивих нижньої щелепи.
22. Гострі та хронічні артрити, Діагностика, лікування, клініка.
23. Артрози, клініка, діагностика, методи лікування.
24. Анкілози, діагностика, клініка, методи лікування.
25. Травма м'яких тканин лиця.
26. Особливості хірургічної обробки ран м'яких тканин лиця.
27. Особливості хірургічної обробки ран щелеп, та кісток обличчя.
28. Переломи зубів та альвеолярного відростку.
29. Переломи нижньої щелепи, Клініка в залежності від локалізації.
30. Пізні ускладнення травм щелепно-лицевої ділянки.
31. Невралгія трійчастого нерва.
32. Неврит трійчастого нерва.
33. Одонтогенна невралгія.
34. Стомалгія.
35. Доброякісні пухлини м'яких тканин шкіри та слизової оболонки.
36. Доброякісні остеогенні пухлини щелепно-лицевої ділянки. Діагностика, методи лікування.
37. Злоякісні пухлини шкіри. Діагностика, методи лікування.
38. Рак язика. Діагностика, лікування.
39. Злоякісні пухлини нижньої щелепи. Діагностика, методи лікування.

40. Злоякісні пухлини губи. Діагностика. Лікування.
41. Злоякісні пухлини верхньої щелепи.
42. Доброякісні пухлини слинних залоз. Діагностика, лікування.
43. Злоякісні пухлини слинних залоз. Діагностика, лікування.
44. Гінгівотомія, гінгівектомія. Показання, методика.
45. Відкритий кюретаж. Показання, методи.
46. Реплантація зубів.
47. Гінгівопластика.
48. Пластика вуздечок губ, язика.
49. Вестибулопластика.
50. Види швів та шовних матеріалів.
51. Імплантат-це?
52. Основні рекомендації при виборі системи імплантатів.
53. Типи кістки.
54. Анатомічні нюанси: нижня щелепа.
55. Анатомічні нюанси: верхня щелепа.
56. Базовий інструментарій.
57. Нюанси шовного матеріалу.
58. Хірургічний інфекційний контроль.
59. Послідовність формування ложа імплантату.
60. Планування імплантації.
61. Атрауматичне видалення зуба.
62. Кісткові замінники і мембрани: куди і для чого?
63. Шаблони для імплантації: які і для чого?
64. Абсолютні протипоказання для імплантації.
65. Холера. Ботулізм. Дизентерія. Сальмонельоз. Дифтерія. СНІД. Клініка, діагностика, методи лікування.
66. Алгоритм базових реанімаційних заходів у дорослих: серцево-легенева реанімація.
67. Обстеження за схемою ABCDE.
68. Невідкладне лікування усіх гострих коронарних синдромів.
69. Алгоритм дій при анафілактичному шоці.
70. Клініка та невідкладна допомога при епілептичному нападі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Магид М.А. Затрудненное прорезывание зубов мудрости и связанные с ними особенности. Волгоград, 1970.
2. Місцеве знеболання в амбулаторній стоматології Ю.Г.Кононенко, М.М.Рожко, Г.П.Рузін.- м.Івано-Франківськ, 2002.
3. Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии в трех томах.- К., 1997, 1998, 1999.
4. Тимофеев А.А. Руководство по “Гнойная хирургия челюстно-лицевой области и шеи”. Учебные пособие.-К.; 1995.
5. Хирургическая стоматология под ред. Т.Г.Робустовой.- М.Медицина, 1991.
6. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии.-Витебск, Белмедкнига, 1998.
7. Гуцан А.Э. Челюстно-лицевые операции. Справочник.-Витебск.-1997.
8. Харьков Л.В. Хирургическое лечение врожденных несращений неба. К. Здоров'я, 1997.
9. Гуцан А. Врожденные несращения губы и неба.-Кишинев, 1980.
10. Кононенко Ю.Г., Купновицька І.Г. Невідкладні стани на амбулаторному прийомі у стоматолога, 2017.
11. Рузін Г. П. Основы технологии операций в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии : учеб. пос. / Г. П. Рузін, М. П. Бурых, Е. Н. Вакуленко. – Винница : Нова Книга, 2016. – 408 с.
12. Абсцессы и флегмоны челюстно-лицевой области и шеи. Атлас / Афанасьев В.В., Янушевич О.О., Ургуналиев Б.К. Издательство "ГЭОТАР-Медиа", 2019. – 120 с.
13. Миш К.Е. "Ортопедическое лечение с опорой на дентальные имплантаты " 2010
14. Кури Ф. «Регенеративные Методы в Имплантологии » 2013
15. Джон Хоббек «Руководство по дентальной имплантологии» 2007
16. Бер Марк «Устранение осложнений имплантологического лечения» 2007
17. Гамборена И., Блатц М «Эволюция. Актуальные протоколы замещения передних зубов с помощью имплантатов» 2015
18. Ashok Seth, Thomas Kaus «Practical Implant Dentistry: The Science and Art» 2012